

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Kroppanmarka barnehager

og

Trondheim eiendom

Vår saksbehandler
Elin Grønvold Aunet

Vår ref.
14/57281/ A10 &58
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
06.03.2015

Kroppanmarka barnehager (Okstad og Okstadveien barnehager) - tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, varsel om pålegg

Miljøenheten er tilsyns- og godkjenningmyndighet etter *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* som regulerer barnas arbeidsmiljø. Miljøenheten gjennomførte 29.01.15 tilsyn ved Kroppanmarka barnehager (Okstad og Okstadveien barnehager).

Tilstede ved befaringen var:

Britt Berg, ped.leder

Sandra E. Sylte, fagarbeider/verneombud

Maja Johannsen, konsulent

Marianne Munkvoll, assistent

Ruth Røstadli, assistent/verneombud

Eva Karin K Brevik, enhetsleder

Kåre Kildal, driftsoperatør Trondheim eiendom

Ole Johan Støkkan, prosjektleder vedlikehold, Trondheim eiendom

Fra miljøenheten møtte

Bente Løvlie Høier, sjefingeniør

Elin Grønvold Aunet, rådgiver

1. Bakgrunn for tilsynet:

Formålet med tilsynet 29.01.15 var å gjennomgå barnehagens internkontrollsystem og vurdere barnehagens fremlagte dokumentasjon.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*:

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljoenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

- *Avvik* defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- *Merknad* er forhold som ikke er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

2. Regelverk:

- Lov av 2011-06-24 nr 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Statens helsetilsyns veileder IS-2072 Miljø og helse i barnehagen, Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

3. Beskrivelse av barnehagene

Kroppanmarka barnehager er en kommunal enhet som består av 2 hus: Okstad og Okstadvegen barnehager. Okstad barnehage har 4 avdelinger med barn fra 0-6 år, og Okstadveien er en basebarnehage med 4 grupper for barn 0-6 år.

4. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematisyn med hovedfokus på internkontroll og avvikshåndtering (jf §4). I tillegg ble det gjennomført en generell befaring av lokalene.

4.1. Internkontroll.

*I forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 om ansvar og internkontroll heter det at virksomhetens eier skal påse at det er etablert et internkontrollsystem ved enheten. De fleste virksomheter som omfattes av ovennevnte forskrift vil samtidig være omfattet av forskrift av 22. mars 1991 nr.159 om internkontroll som gjelder for helse, miljø og sikkerhetsområdet (*Internkontrollforskriften*). I denne forskriften foreligger allerede en plikt til internkontroll og etablering av internkontrollsystem. I forskriften om miljørettet helsevern i barnehager og skoler anbefales det at internkontrollsystemer som allerede er etablert utvides til å omfatte krav fastsatt i denne forskriften. Eller, med andre ord, at kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler integreres i allerede etablerte internkontrollsystemer ved enheten.*

Forskriftens implementering i virksomhetens internkontrollsystem

Kroppanmarka barnehagers internkontrollsystemet ble fremlagt ved tilsynet. Systemet omfatter også tema fra forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, og en kort gjennomgang viste at flere sentrale tema i forskriften er beskrevet. Internkontrollsystemet er basert delvis på kommunens elektroniske system "Kvaliteket" og delvis på en rekke skriftlige rutiner samlet elektronisk på enhetens lokale område. En del av rutineene finnes også i papirversjoner i permer.

Barnehagens ledelse har ikke gjennomgått veilederen til forskrift for miljørettet helsevern i barnehager og skoler ("Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014), og har ikke revidert internkontrollsystemet for å sikre at alle tema er tilstrekkelig behandlet.

Barnehagens ledelse bør gjennomgå ny veileder til forskrift for miljørettet helsevern i barnehager og skoler ("[Miljø og helse i skolen](#)", Helsedirektoratet april 2014). Den nye veilederen har lister over "God praksis" for hver paragraf i forskriften som gir en indikasjon på hva skolen må/bør gjøre for å etterleve forskriftens krav. Vi viser i tillegg til Miljøenhetens faktaark som omhandler [internkontroll i skoler og barnehager](#), som nylig er revidert

Enhetsleder har det overordnede ansvaret for etterlevelse av forskriftens krav. Ved Kroppanmarka barnehager bidrar en utvidet arbeidsmiljøgruppe (BLIMEA) med oppfølgingen. Personalet ved barnehagene deltar i gjennomganger og revisjon av enhetens rutiner. Endring av rutiner dokumenteres skriftlig. Ledelsen ved barnehagene har oversikt over ansattes deltakelse i f.eks førstehjelp- og brannvernopplæring.

Revisjon av internkontrollsystemet

Det ble ved tilsynet fremlagt årshjul for enhetens systematiske arbeid med HMS gjennom året, og deler av disse oppgavene omhandler også barnas arbeidsmiljø. Gjennomgang og revisjon av rutiner i internkontrollsystemet er beskrevet på årshjulet.

Enhetens årshjul bør utvides slik at alle systematiske oppgaver for å ivareta arbeidsmiljø for barn og voksne vises og kan utkvitteres fortløpende. Punkter som bør fastsettes på et årshjul er brannøvelser, førstehjelpsopplæring, vernerunder inklusive fokus på barns sikkerhet, kontroll av lekeplassutstyr, gjennomgang av meldte avvik og skademeldinger, gjennomgang av rutiner for å ivareta barnas arbeidsmiljø, gjennomgang av meldte avvik og bygningsmessige kontroller (ventilasjon, brannalarmanlegg etc).

HMS-runder/kartlegging av barnas miljø

Det gjennomføres sikkerhetsjekk på innendørs og utendørs oppholdsareal 1- 2 ganger årlig. Eksempler på utfylt sjekklister ble fremlagt ved tilsynet.

Kommunens lekeplasskontrollører foretar kontroll av barnehagens lekeplassutstyr en gang hvert år. Driftsoperatør foretar regelmessig ettersyn og årlig kontroll av uteområdet. Barnehagens personale foretar daglig visuell kontroll av uteområdet.

Avvikshåndtering

Kroppanmarka barnhager har ikke en skriftlig prosedyre som beskriver hvordan avvik meldes og håndteres.

Ved tilsynet ble det opplyst at ansatte melder avvik muntlig til representanter i arbeidsmiljøgruppen, BLIMEA. Meldte avvik tas opp i BLIMEA-møtene og referatføres. Kontroll av status på meldte avvik skjer ved gjennomgang av møtereferater.

En del feil og bygningsmessige mangler meldes via vaktmesterbok, per telefon og per e-post. Noen dokumenteres gjennom logg for arbeid utført av eksterne håndtverkere. Barnehagens dokumentasjon av avvik og håndtering av disse synes uoversiktlig, og må derfor beskrives i en prosedyre som omfatter alle typer avvik.

Skader på elever meldes på egne skadeskjema som sendes forsikringsselskap.

En skriftlig prosedyre for avvikshåndtering skal beskrive

- hvilke avvik/forbedringsmeldinger som skal meldes, til hvem og på hvilken måte
- hvilke avvik som skal legges inn i Kvaliteket og hvilke som skal håndteres på annen måte (f.eks vaktmesterbok, handlingsplan for oppfølging av vernerunder)
- behov for avbøtende tiltak fram til avvik rettes
- hvordan utkvittering skal skje når tiltak er gjennomført
- årlig gjennomgang av meldte avvik for å sikre at avvik rettes samt for å avdekke gjentatte hendelser eller behov for endrede rutiner

Avvik nr.1.: Kroppanmarka barnehager har ikke et system for avvikshåndtering som er i samsvar med forskriftens krav til systematikk og dokumentasjon.

Barnehagene må etablere en skriftlig avviksrutine som beskriver hvordan avvik fanges opp, dokumenteres, håndteres og utkvitteres. Avviksrutinen må beskrive alle typer avvik samt hvordan avvik og mangler som avdekkes ved vernerunder og lekeplasskontroller skal håndteres.

Barnehagene må utarbeide en prosedyre som beskriver hvordan alle typer avvik og mangler skal meldes, dokumenteres og håndteres.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §4.

4.2 Andre forhold avdekket ved tilsynet

Sikkerhet for barn.

Det ble ved befaringen påpekt forhold som kan medføre risiko for barneulykker. Dette var manglende skåldesperre på flere av kranene (på stellerom og på selve avdelingen Fossestua på Okstad barnehage), usikret speil (Okstad barnehage) samt varm kaffe stående framme på kjøkkenbenk. Det må foretas en sikkerhetsgjennomgang av barnehagenes innelekeområde, og avdekkede avvik må rettes.

Avvik nr 2: Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Det må foretas en sikkerhetsgjennomgang av barnehagenes innelekeområde, og avdekkede avvik må rettes.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Inneklima, lydforhold

Ved tilsynet ble det opplyst at det ved Okstad barnehage er utfordringer med temperaturforhold og til tider luftkvalitet. Dette er meldt til Trondheim eiendom, som har bestilt rensing av anlegget. Dette vil bli gjennomført i nærmeste framtid.

Ved Okstad barnehage skjer frisklufttilførselen i oppholdsrommene hovedsakelig gjennom tilluftsdon plassert på vegg i barnas oppholdssone. Ved tilsynet var flere av tilluftsdonene delvis tildekket. Det samme gjaldt avtrekksventil på avdelingen Fossestua. For så sikre godt luftskifte i lokalene er det viktig at ikke ventiler er tildekket slik at kapasiteten svekkes.

Ved tilsynet ble det registrert støy fra tilluftsventilene, spesielt i fingardrobe på avdelingen Elgstua. Miljøenhetens vurdering er at støynivået sannsynligvis overskrider grenseverdier i NS 8175, og det må i så fall iverksettes tiltak for å sikre tilfredsstillende lydnivå i lokalene. Det må fremlegges dokumentasjon i form av målerapport som viser tilfredsstillende lydnivå innendørs fra bygningens tekniske installasjoner.

Avvik nr 3 Støy fra ventilasjonsanlegget i garderobe på Elgstua på Okstad barnehage oppleves som utilfredsstillende.

Støyforholdene må kartlegges og eventuelle tiltak må iverksettes for å sikre tilfredsstillende lydforhold. Støyforholdene må dokumenteres med rapport fra målinger før og etter eventuelle tiltak.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v § 21 Lydforhold.

Miljøenhetens konklusjon

Kroppanmarka barnehager har etablert et internkontrollsystem som også omfatter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. System for kartlegging, melding og oppfølging av avvik er derimot ikke tilfredsstillende klargjort og beskrevet. Tilsynet avdekket 3 avvik fra forskriften knyttet til internkontroll, sikkerhet og støy, som må rettes.

Miljøenheten ber om skriftlig bekreftelse **innen 15.05.2015** på at avvikene er rettet.

Ved manglende dokumentasjon og bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, er denne rapporten å betrakte som et varsel om at pålegg vil bli gitt for at forholdene skal bringes i orden. Vi viser i denne forbindelse til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid §14 om retting.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjeff

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi: Trondheim kommune, Postmottak Oppvekstkontoret